

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2541 และ 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 และ 2542 กลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2541 และ 2542 จำนวน 389 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านผลการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเท่ากับ 0.96 และ 0.81 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศิริราช และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์สำหรับบัณฑิตที่ปฏิบัติงานภายนอกโรงพยาบาลศิริราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

ผลการวิจัยพบว่า

บัณฑิตส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรระหว่าง 2.50-2.99 ร้อยละ 57.36 และสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งโดยสอบผ่าน ครั้งที่ 1 จำนวน 8 หมวดวิชา ร้อยละ 76.86 ปฏิบัติงานอยู่ที่ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ร้อยละ 96.66 บัณฑิตสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ศึกษาในหลักสูตรมาประยุกต์ในการปฏิบัติงานได้มากกว่าร้อยละ 69.30

ในด้านผลการปฏิบัติงาน บัณฑิตทั้ง 2 รุ่น มีความสามารถปฏิบัติงานในระดับดีเกือบทุกด้าน กล่าวคือมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับดี ส่วนเจตคติต่อวิชาชีพ พบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 มีเจตคติต่อวิชาชีพในระดับดี ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 มีเจตคติต่อวิชาชีพในระดับดีมาก สำหรับความสามารถทางวิชาการพบว่าบัณฑิตทั้ง 2 รุ่น มีความสามารถในระดับปานกลาง ในด้านความสามารถในการเป็นผู้นำ พบว่าบัณฑิตปีการศึกษา 2541 มีความสามารถในการเป็นผู้นำในระดับดี ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 มีความสามารถเป็นผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบผล

การปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 และ 2542 พบว่าความสามารถในการเป็นผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลของการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต พบว่าบัณฑิตทั้ง 2 รุ่น มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับลักษณะงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ สภาพแวดล้อม เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ความมีอิสระในการทำงาน การปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงาน และมีโอกาสในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับดี ส่วนความพึงพอใจเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเหมาะสมของค่าตอบแทนกับงานที่ได้รับมอบหมาย สวัสดิการที่ได้รับและความมั่นคงในงาน พบว่ามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2541 และ 2542 พบว่าความเหมาะสมของค่าตอบแทนกับงานที่ได้รับมอบหมายและสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานและโอกาสในการพัฒนาตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01 และ .001 ตามลำดับ

ผลของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตทั้ง 2 รุ่น พบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าความสามารถในการปฏิบัติกรพยาบาลของบัณฑิตมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการศึกษาเพื่อติดตามผลบัณฑิตอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเก็บข้อมูลทั้งจากบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ในส่วนของการจัดการศึกษา ควรมีการฝึกประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลโดยอาจจัดให้มีการฝึกปฏิบัติในสาขาการพยาบาลที่นักศึกษาสนใจก่อนสำเร็จการศึกษา สำหรับหน่วยงานที่บัณฑิตสังกัดอยู่ ควรเสริมสร้างความพึงพอใจในงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาสวัสดิการที่ควรได้รับอย่างเหมาะสม

Abstract

The purposes of this follow-up study were to study job performances, job satisfactions and to examine the correlation between the job satisfactions and job performances of new graduates from Bachelor of Nursing Science Program, Faculty of Nursing, Mahidol University in academic year 1998 and 1999. Data were collected from 389 new graduated subjects who graduated in academic year 1998 and 1999. The instruments were questionnaires developed by the investigators and were tested for content validity by 3 experts. The α -coefficient value of job performance questionnaires and job satisfaction questionnaires were 0.96 and 0.81 respectively for reliability. The collected data were analyzed by using mean, standard deviation, t-test and Pearson Product Moment Correlation. The results were as follows:

Most of the new graduates had grade point averages from 2.50-2.99 (57.30%). About seventy six percents of them passed the first test of license of nursing and midwifery. Abilities to apply knowledge and skill in practice in nursing in most of them were good (69.30%)

Nursing performances of all graduates were in the good level almost every part of nursing intervention, role responsibilities, abilities to work with others and self developments. For the attitudes toward nursing profession, the graduates in academic year 1998 had the good attitudes toward the profession, whereas the graduates in the academic year 1999 had a very good attitudes. Both of them had the knowledge and theoretical competence at a moderate level. The new graduates in academic year 1998 had abilities to be a leader at a good level while the graduates in 1999 had a moderate level ability. There was a statistically significant difference ($p < .05$) in the abilities to be a leader between the graduates in these two academic year, 1998 and 1999.

Job satisfactions of the new graduates were in a good level in almost all items. Satisfactions in promotion, appropriateness of income and job, welfare and stability in work were at moderate levels. Comparing job satisfaction between graduates from the two academic year, the results showed that three in ten items were statistically significant differences: appropriateness of income and job ($p < .05$), facilitated environment ($p < .01$), and chance of self development ($p < .001$).

The correlation between the job satisfactions and job performances were found statistically significant ($p < .001$) in almost every parts.